

ACC. N:R M. 14150: 1-7.

Landskap: *Länne* Upptecknare: *Heavald Almegård, Lund*
Härad: *Ödöinge* Berättare: *Arvid Persson*
Socken: *Hjärsås* Berättarens yrke: *disp.*
Uppteckningsår: *1955* Född år *1886 i Glimåkra*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

*Religiösa familjeföremål. s. 1-7.
(foto sid. 7; reg.-nr. IV:12:101.)*

RELIGIÖSA FAMILJEFÖREMÅL.I. PRYDNADSFÖREMÅL.

1. Broderiarbeten: om äger, ägt eller sett (var? hos vem? vem tillverkat?) broderiarbeten med religiösa motiv, som hängkläden med bibliska figurmotiv, stolsdynor med sådana motiv, hängkläden med texter, märkdukar (flickorna fick förr ej sällan tillverka provdukar i skolan, korsstygnssdukar, de äldsta kända dukarna med bibliska motiv), bibelspråksdukar. Placering i hemmet?
2. Bibelkorgar och kartongtryck med bibelspråk: om äger, ägt eller sett etc. Varifrån fick man sådana föremål? Hur användes bibelkorgen?
3. Krucifix: placering? gammalt bruk?
4. Tavlor och reproduktioner: även kort, om uppställda i hemmet och med religiös karaktär.
5. Kristusbilder av gips eller liknande: ex. Thorvaldsens Kristus. Särskild användning, ex. vid dödsfall i likrummet eller vid utfärdsandakt?
6. Julkrubbor: hur länge varit i bruk? hur länge står den kvar efter jul? allmänt bruk? vilka har julkrubbor? etc. Utseende? Noggrann beskrivning! Vem ordnar julkrubban?
7. Fotografier: prästfoton (vilken präst? hur kommit över? plats i hemmet?) konfirmationsfoton? uppsatt var?
8. Minnestavlor: hur länge brukats? beskrivning? vem förfärdigade? plats i hemmet?
9. Andra föremål som eldskärmar med bibliska motiv? om ägt, eller sett etc.

II. BIBEL OCH PSALMBOK.

10. Familjebibel: ärvdes? särskild plats? när användes? funnits i vilka hem? i ert eget hem? när köptes? anteckningar i den? vad för slags anteckningar? Exempel! När fördes dessa anteckningar in? Om familjebibel med anteckningar påträffas, sök om möjligt skriva av alla anteckningarna, gör skiss över anordningen osv.
11. Psalmboken: särskild plats? anteckningar i den? Använts vid gemensam andakt i hemmet?
12. Andra religiösa böcker.

III. SÄRSKILDA ANORDNINGAR I HEMMET.

13. Hemaltare: sett var? beskrivning! användning? gammalt bruk? var samlats till gemensam andakt i hemmet?
14. Bönevrå: anordning? användning?
15. Levande ljus: när förekommer? vid minnesdagar? Alla helgons dag i hemmet?
16. Missionssparbössor och liknande: var har de sin plats i hemmet? vilka hem har sådana?

IV. MUSIKINSTRUMENT.

17. Orgel: var sin plats, när användes (vid husandakt?)..
18. Psalmödkon: d:o
19. Andra musikinstrument med religiös användning.

V. DOP OCH VIGSEL I HEMMET.

20. Anordning vid hemmadop: skål? tända ljus? plats?
21. Vigsel i hemmet: brudmattor? vigselpallar? köpts eller tillverkats? altaranordning? levande ljus?

VI. BLÖMMOR.

22. Brukade man ha palmer inomhus och hade i så fall detta bruk någon särskild innebörd?

I. Prydnadsföremål.

1. Broderiarbeten med religiösa motiv finns inte mycket kvar nuförtiden.

Vi hade en sådan bonad på sängkammaren förr i tiden. Men det är nog 40 år sedan vi hade den uppe. "I arbete för Gud, hem och fosterland" stod det på den. Min fru hade sytt den. Ett väldigt arbete. (Fru Persson visade sedan en del sådana bonader. Den ovannämnda av stort format i blått på vit botten med dekorativa slingor till ett par dm bredd omkring texten. Vidare en från barnkammaren med texten "Gud som haver barnen kär etc..." På en annan stod: "Giv mig idag det nådesmått, som gör mig tacksam med min lott, som gör att jag så arm och svag, bevaras med Din makt idag".)

Till vårt bröllop syddes en, som satt över vigselplatsen i min frus hem: "Gud vare oss nådig och välsigne oss, Han låte sitt ansikte lysa och ledsage oss".

Över dörrarna i hallen har vi bibel- och tänkespråk målade.

2. Bibelkorgar har vi aldrig haft, och jag har aldrig sett sådana numera.

ACC. N:R M. 14150:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Men jag vet ju att det ofta fanns i min ungdom. Var de kom ifrån vet jag inte. Det togs ett ord ur dem någon gång då och då, när de tyckte de behövde. Ett tröstens ord, när de kände sig besvikna. Men det kunde ju bli vad som helst, inte bara tröst. Numera har man Dagens lösen.

3. Det har vi inte. Och jag tror knappast det förekommer krucifix i fri-religiösa föreningar. Möjligen bland kyrkbröderna.
4. Enkla oljetryck med en Kristusbild, "den törnekrönte" el. dyl. har folk rätt mycket. Mer sällan kort och småföremål. Thorvaldsens Kristusbild på en tavla förekommer nog, kan man säga, i de flesta husen, som har något andligt intresse.
5. Nej statyer har jag aldrig sett i den vägen. Men det är klart, att om kistan står hemma, ordnar de allt ett altare vid huvudgården. Där kan de då lägga en bibel och ställa ljus och blommor. Men de sista 10-15 åren har det i allmänhet varit bisättningar.

ACC. N:R M. 14150:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6. Krubbor har jag inte sett mer än någon enstaka gång för mycket länge sedan. Oftast har man helt enkelt en miniatyrkyrka på julbordet.
7. Det förekommer rysligt litet i denna trakten. De gamle (som var äldre i min ungdom) hade nog en del prästfoton.
8. Det har vi inget, och det känner jag inte alls till.
9. Nej, inget vad jag vet.

II. Bibel och psalmbok.

10. Ja, vi har ju en familjebibel. (Diaks uppl.) Den fick min hustru efter sin mor 1921. Hon hade då fått den på 75årsdagen från Kristianstads Evangelisk Lutherska Missionsförening med ordet i Rom. 5:1-2.
Sedan har min hustru skrivit in vissa data i släkten.
Bruket med familjebiblar är mycket allmänt. Oftast köper man dem själva vid lägligt tillfälle. Men i allmänhet läses det nog inte ur dem. Men

ACC. N:R M. 14150: 4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

tycker de är litet för stora.

11. Kanske inte så mycket psalmboken hos oss som Sions toner, Ahnfeldts sånger och EV:s sångbok.
12. Ja, i vårt hem läser vi mycket ur Rosenii dagbok. Det gör vi dagligen. Likaså läser vi ofta hans Pietistverk, Fjellstedts och Gezelius bibelverk liksom Luthers Manna för var dag.

III. Särskilda anordningar i hemmet.
13. Inte alls.
14. Bönevrå talas om men det är ingen särskild plats. Fru Persson: Jo, jag sitter alltid vid fönstret i sängkammaren.
15. Adventsljus har funnits så länge jag kan minnas. För en 50 år sedan var det allrikt, och det var inget nytt då heller.

ACC. N:R M. 14150:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15. (forts) På min fars och mors 100-årsdag hade vi en minnesfest. Då hade vi deras porträtt med ljus framför. Annars förekommer något sådant nog inte.

16. Missionssparbössor förekommer på sina ställen i rätt stor utsträckning. Men vi har det inte. Vi ger direkt i kollekterna.

IV. Musikinstrument.

17. I hemmen i våra kretsar förekommer orgel rätt allmänt. ~~xxxxxxx~~

18. Nej, var det skulle finnas något psalmodikon känner jag inte alls till.

19. De av våra ungdomar som är med i sång och musikgrupperna (KUS) har ju många instrument, fiol och liknande.

V. Dop och vigsel i hemmet.

20. Dop i hemmen förekommer rätt ofta. Då gör man iordning ett särskilt dopbord med en särskilt fin skål och ljus och blommor.

ACC. N:R M. 14150:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21. Numera förekommer knappast vigslar i hemmen. Förr var det mer brukligt.

Vi är vigda i min frus hem. Då ordnades med blommor i ett hörn och en π devis över (se punkt 1). (Bild utlånades till upptecknaren för av-
fotografering) Bröllopet stod 1912 i Kristianstad.

Vid mina systrars bröllop, de vigdes här hemma på fädernegården, gjordes ett verkligt klätt altare. En särskilt tillverkad brudpall var vanligt på den tiden. Oftast var det två små. Men vi lät göra en lång, som vi båda kunde knäböja på. Vi har den fortfarande på sängkammaren.

VI. Blommor

22. Någon betydelse bakom bruket av palmer har jag aldrig observerat.

se sid. 7 !

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ နိဂုံး
သော နေ့ရက်
အား အောက်ပါ အတိုင်း
ကျင်းပမည် ဖြစ်ပါသည်။

(See description on the back of the slide, 6.)
M. 14150: 7.

neg. no. IV: 12: 101.